www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX. Число 69. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 25. марта, 1922. VOL. XXX. No. 69. Jersey City, N. J., Saturday, March 25, 1922. THREE CENTS

КРАЙНА ПОРА КІНЧИТИ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛИЛА БОНУС

ВАШІНҐТОН, 32. марта. — По довгій десятигодинній дебаті палата послів ухвалила принять предложений комітетом законопроект про бонус для жовнірів.

За внесенням голосувало 333 голови, проти 70. Конгресмени голосували без огляду на партійну приналежність; серед републіканців було 242 за билом, 42 проти, а серед демократів було 90 за, 28 проти. Одинокий соціяліст в конгресі Лондон голосував за внесом.

Принятий палатою послів законопроект був предложений комітетом проти виразної опінії президента Гардинґа та членів його кабінету. На його основі всі бувші жовніри мають право до відшкодовання від держави. Хто має претенсію понизче 50 долярів, той може зажадати виплати собі винагородженне готівкою. Хто має право до висшого бонуса, той дістане асекураційну полісу, на основі котрої він буде міг затягнути довг до висоти половини обезпеченої сумн. Кромі сего законопроект обіцює бувшим жовнірам допомогу в землях та оплаті заводових шкіл.

З огляду на те, що президент Гардинґ дуже противний сьому законопроектови, припускають, що він його заветує.

ДАЛЬША ДЕБАТА НАД ДОГОВОРОМ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Дебата над договором чотирох держав про посілости на Тихому Океані іде з незменченим завзяттєм.

Сенатор Бора, один з головних противників потвердження договору, виступив нині з новим арґументом проти нього. Покликуючися на недавну промову большевицького міністра війни Троцького, він хотів доказати, що договір чотирох держав большевики уважають як зверненний проти Росії. Тому на думку сенатора Борн з сього договору колись прийде до війни проти Росії, в котрій Злучені Держави будуть примушені взяти за зброю та допомагати Японови. З тої причини сенатор Бора заявляється проти ратифікації договору.

Провідники сенату мали погодитися межи собою, щоби внесенне про ратифікацію піддати під голосування в пятницю пополудни. Припускають загально, що договір буде потверджений що найменче більшостю 37 голосів, або 3 голосами понад вимагану кваліфіковану більшість двох третин.

ЗВІТ ВИСЛІДУ ГОЛОСОВАННЯ МАЙНЕРІВ НАД СТРАЙКОМ.

ІНДІЯНОПОЛИС, Індіяна, 23. марта. — Вілієм Грін, секретар майнерської юнії Юнайтед Майн Веркерс оф Америка, оголосив, що перечислене голосів, відданих майнерами над справою страйку, уже покінчене. За страйком заявилося на кожду сотку 95 голосів, проти 5.

Уряд майнерської юнії уже переїхав до Клівленда, звідки він буде руководити страйком по широко розкинених округах мягкого вугля. В Ню Йорку відбудося засіданнє скалевого комітету трох округів твердого вугля; на ньому вироблено начерк страйкової діяльности та визначено 3,000 людий, конечно потрібних для удержання копалень в належитім стані.

Як доносять з Иллінойс, окружні урядники юнії хочуть зробити з властителями копалень вугля особну угоду. На чолі руху стоїть Френк Фаринґтон, відомий поплечник Говата.

УРЯД ГРОЗИТЬ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Ґенеральний прокуратор (міністер судівництва) Догерті видав публичну осторогу до майнерів, збираючихся на страйк, в котрій каже, що уряд ужиє всеї сили, щоби забезпечити належиту доставу вугля для суспільности. Він остерігає їх далі перед уживанням насильств проти тих, що не хочуть виходити на страйк, а схочуть далі працювати.

Уряд не заявив, яких способів буде він уживати, щоби доставити вуголь там, де його буде треба.

СТРАЙК В ДОРЕНС ПОЧИНАЄТЬСЯ В ПОНЕДІЛОК.

ДОРЕНС, Мессачузетс, 23. марта. — Властителі тканинних фабрик відкинули пропозицію представників юнії вдовольнитися 10-процентовою знижкою робітничої заплати, і тому робітничі юнії постановили вийти на страйк. Перша частина робітників вийде на страйк в понеділок.

СЕГОРІЧНИЙ ПОДАТОК НЕ ДОПИСАВ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Тимчасові обислення доходового податку, що має бути заплачений до 15. марта, показують, що уряд дістане коло 200 мілїонів долярів менче, як він сподівався.

ЦІКАВИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Найвисший Суд переслухував нині сторони в справі позву властителів копалень вугля в Арканзо за відшкодованнє від майнерської юнії за вкоди, зроблені підчас страйку. Юнія боронить тим, що її не можна позивати за вчинки членів, бо вона неінкорпорована, а властителі копалень стоять на становищи, що вона повинна відповідати, коли її члени підтримують страйк.

НОВА НОТА АМЕРИКИ ДО АЛІЯНТІВ.

ВАШІНҐТОН, 22. марта. — Секретар стейту Гюз вислав знов до алянтів ноту з протестом, проти відмовлення Злученим Державам права до відшкодовання зі заплачених Німцями гроший. Нота настає на тому, що алянти мусять признати права Америки до відшкодовання за стереження Рену на рівні з другими державами, що воювали проти Німеччини. Америка мусить наставати на те, щоби її трактовано на рівні з алянтами.

Ноту вислано до пятьох держав: Анґлії, Франції, Італії, Японну і Бельгії.

ЖІНКИ ВИБРАЛИ ВЕСЬ УРЯД МІСТА

Підчас виборів в місті Дес Лекс в стейті Північна Дакота жінки вибрали увесь міський уряд. Всіми урядниками місточка будуть жінки. За жіночою листою подано два рази більше голосів як за противниками. Жінки кандидували на програму більшого, ліпшого та чистійшого міста.

ПОЗИВАЮТЬ СЕМЬОНОВА.

Нюйорська перевозова і торговельна фірма С. Б. Річард заскаржила сибірського ґенерала Семьонова за відшкодованнє в сумі 150,000 долярів за те, що він забрав безправно шкіри і футра сеї фірми на свою користь.

Ходять чутки, що ґенерал Семьонов приїздить до Злучених Держав, щоби старатися о позичку для нового сибірського уряду. Коли йому дозволено виїхати до Злучених Держав, ґенерал видав заяву про слідство проти нього. Він казав, що проти нього зроблено донесенне, що він двоженець; донос опирався на тім, що він розвівся зі своєю жінкою. Семьонов говорить, що як йому сказали про закид про нього, він подумав, що в Злучених Державах нема мущин що розвелися зі своїми жінками. Щодо поголосок, буцімто він мав знущатися над американськими жовнірами в Сибіри, то се мають бути поголоски, розпускані большевиками та Японцями.

ЗНОВ ЖОНАТИЙ МУЩИНА ГЕРОЕМ ПОДВІЙНОГО УБИЦТВА З ЛЮБОВИ

В місті Петерсон, в стейті Ню Джерзі случилася знов одна пригода, в котрій героєм кровавої траґедії являється жонатий чоловік. Альфонс Бейер, 28-літній мущина, котрий працював як висилковий клерк в однім місцевім шовковій фабриці, залюбився, хоч жонатий та має діти, в одній дівчині, панні Елсі Смит, що працювала в тій самій фабриці. Коли дівчина, сама вже з природи любляча самоту, стала уникати влізливого любовника, сей в приступі ревнивости зрабив її оногді до своєї комнати у фабриці і, коли вона таке дала йому виразно до зрозуміння, що не хоче ати з ним нічого спільного, Бейхер вистрілив до неї з револьвера, ранячи її смертельно, а опісля цілим вистрілом в свій лиснє розмозжив собі черепом на місци. Дівчину в безпечнім стані відставлено до шпиталю.

ПОЗІР БЕЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

В неділю, дня 26. с. м. буде в Бейон, Н. Дж., велике українське народне віче о 12. годині вполудне в церковній галі.

На вічу промовляти-муть місцеві і позамісцеві бесідники.

Запрошується на віче всіх Бейонців і сусідів.

КОМІТЕТ.

ЯК ШИРИТЬСЯ НЕДУГА.

Уряд здоровля нюйорського стейту подає урядово про цікавий случай, поширення недуги.

Лікарі мали розслідити що один 11-літний хлопчина, котрий мимо того, що був хорий на інфлюенцу, прийшов на сільську забаву, на котрій межи инчими грами була забава в поцілуї, наразив своєю недугою 51 гостий сеї забави. На диво, межи 11 особами, що були на тій забаві, а мимо сього не заразилися недугою, було 6 дівчат, які брали участь в забаві з поцілуями.

СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ ВИБОЇНУ В ДОРОЗІ.

Коло Трентону, столиці стейту Ню Джерзі, случилася така подія: Автомобіль, котрим їхало троє людий, вдарив гумовими колесами о вибоїну в дорозі так сильно, що він заточився і влетів на телеґрафічний стовп. Наслідки ударення об стовп були страшні: властитель автомобіля, котрий поводив ним, розбив собі череп, і погиб зараз по доставленню його до шпиталя, тоді як двоє його приятелів, з котрих одна є добре відомою акторкою, були побиті так сильно, що лікарі не роблять їм найменчої надії на виздоровлення.

В Ню Йорку погиб під колесами автомобіля Осип Бендовський, що жив на вулиці Джеферсона. Вбивши людину, автомобіль пігнав змісця так скоро, що ніхто не міг навіть затямити його нумеру.

ВІДГАДАЛИ...

Польська газета „Ілюстрований Курер краковскі" подає дослівний зміст одної картки від українського старшини в Чехах до товариша в Галичині: „Галька віддається. Петро її бере. Андрій дає шлюб. Ми їдемо на весілля". „Курер" перекладає се так: Галичина виходить замуж. Петрушевич з нею жениться. Шептицький дає шлюб. Ми їдемо на весілля".

НАМАГАНЕ САМОУБИЙСТВО В МОСКОВСЬКІЙ ОПЕРІ.

Підчас представлення „Пікової Дами", яку ставить Рашен Ґренд Опера Ко. в Шікаґо розіграласа за сценами театру кровава траґедія.

Коли Марія Машир та Володимир Данілов співали дует при кінці першого акту, за сценою настала якась замішанина, яка перешкаджала навіть акторам на сцені. Коли співачка по скінченню своєї партії вийшла за сцену, вона наткнулася на тіло одного хориста Станкевича. Показалося, що Станкевич пробував поповнити самоубийство, пробиваючися ножицями. Його забрано зараз до шпиталю, і лікарі роблять надію на його виздоровлене. Опісля представлене ішло далі. Публика довідалася про подію аж на другий день з часописий.

МАЛО ЙОГО НЕ ПЕРЕЇХАВ АВТОМОБІЛЬ ВЛАСНОЇ РОБОТИ.

Телеґрафують з міста Атлянти в стейті Джорджія, що коли Генрі Форд, відомий фабрикант автомобілів, приїхав там недавно тому в відвідини до свого приятеля, славного винахідчика Томаса Едисона, підчас одної прогульки вулицями міста його мало не переїхав автомобіль з його фабрики. Винахідчик мав заклясти і сказати: „Якби я не вмів виробляти автомобілі ліпше, як сей панок вміє їздити, то моїх автомобілів не булоб так богато на вулицях міст".

ПОЛЬСЬКІ РОЗБОЇ В ШКОЛАХ В ГАЛИЧИНІ.

З Козови в Галичині доносять про нечувану шовіністичну дурійку в тамошній школі. Дня 22. лютого, 1922, вчасі молитви в клясі учителька Полька заборонила молитись по українськи школяреви Домбровському кажучи що на свой годині раз на все заказує молитись „незрозумілою для неї мовою". Дня 24. лютого с. р. Поляк побив до безтями школяря Жида за те, що говорив по жидівськи і зате, що не хотів за кару клячати, кажучи, що закон забороняє Жидам клякати. Мати побитого викитала прилюдну роту професорови і забрала дитину з „такої" школи.

СУТІНКИ МОНАРХІЗМУ.

„УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" ПЕРЕСТАЛО ВИХОДИТИ ЩОДЕННО. — „ГРЯДУЩАЯ РОССІЯ" ЦІЛКОМ ПРИПИНИЛАСЬ.

БЕРЛІН, 4. марта. (Вл. кор. „Свободи"). — Ґазета „Українське Слово", заснована в Берліні для пропаґанди ідеї монархізму серед українського суспільства, незабаром перестає виходити. Причина — брак фондів. Покищо ґазета перейшла від щоденного до щотижневого виходу, але цей перехідний стан, як переказують з поінформованих жерел, довго не тривати-ме.

Російські монархісти також переживають фінансову кризу. Їх берлінський орган „Грядущая Россія", який досі виходив щотижнево й мав незабаром перетворитись на щоденник, тепер цілком припинився.

Коли на „Грядущую Россію" можна тільки сказати: „туди їй і дорога!", то за „Українським Словом" не можна від душі не пожалкувати. Монархізм цеї ґазети нікому не шкодив і останніми часами навіть рідко виявлявся. Зате ґазета була орґаном української громадсько-політичної думки в Німеччині; містила богато доброго матеріялу й виконувала неабияку національну роботу серед подорожних, інтернованих та еміґрантів української національности не тільки в Німеччині, але й по сусідніх державах.

ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ СУДОМ НАД ФЕДАКОМ

ЛЬВІВ, 8. марта. — Розправа у справі замаху українського студента Степана Федака на життє „начальника" польської „ржечипосполітої" Юзефа Пілсудського і львівського „воєводи" Казімержа Грабовського має відбутись небаром у Львові.

До оборони зголосилось уже досі 40 українських адвокатів. Батько обжалуваного др. Степан Федак покликує до оборони тільки найвизначнійших адвокатів. Між іншими покликав й одного кацапа, д-ра Маріна Глушкевича.

ПУАНКАРЕ НЕ МОЖЕ НАЙТИ ДЕЛЕҐАТІВ НА ҐЕНУЕНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ПАРИЖ, 20. марта. — Французький премієр Раймонд Пуанкаре має клопоти з висилкою делеґатів на міжнародню економічну конференцію в Ґенуї, в Італії.

Він звертався вже до бувших премієрів Вівіяні і Думерґа та до інших визначних політиків, щоби поїхали до Ґенуї яко провідники французької делеґації, але всі вони відмовились приняти сей обовязок, подаючи на оправдане різні причини.

СПРАВА УСУНЕННЯ АЛІЯНТСЬКИХ ВІЙСК З НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН, 23. марта. — Алянтська Конференція Амбасадорів збереться в Парижі дня 25. марта с. р. для обговорення справи, чи продовжати чи спинити дальшу військову окупацію західної приграничної области Німеччини.

РИМСЬКИЙ ПАПА ПОМАГАЄ БОЛЬШЕВИКАМ В БОРОТЬБІ З ГОЛОДОМ.

ЛОНДОН, 23. марта. — Римський кореспондент тутешнього дневника Дейлі Ґеральд доносить, що большевицький уряд згодився на предложенне римського папи, щоби Ватикан був заступлений в Міжнародній Комісії Помочі Росії, якої головою є Норвежець Фрідтйоф Нансен.

Небавком виїде до Росії 7 папських делеґатів, а римський папа може також пішле особисту місію до Приволжа, на Московщині.

ЛИТВА ПРЕДКЛАДАЄ СПІР З ПОЛЬЩЕЮ ПЕРЕД НАЙВИСШИЙ СВІТОВИЙ СУД.

ДАНЦІҐ (вільне німецьке місто), 8. марта. — Правительство Литви внесло справу спору з Польщею за її напад на литовську столицю Вильну з округом до розгляду Постійному Судови Міжнародньої Справедливости.

Литва настоює на сьому, аби Польща сповнила сувальський договір з 28. жовтня, 1920, яким вона признала, що Вильна лежить поза межами польської республіки.

Замітка. — Як звісно, Польща ніколи жадних договорів не додержувала. Її можна лише змусити силою до пошановання договорів.

ВИДАТКИ НА БОЛЬШЕВИЦЬКУ АРМІЮ НА УКРАЇНІ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 8. марта. — З Харкова, осідку московського большевицького уряду на Україні сповіщають, що сей уряд установив видаток на удержанне „червоної" армії на Україні в сумі 33,620,000,000 рублів.

ЛЄНІН ПРО СВОЮ НЕДУГУ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 9. марта. — На зїзді металістів в Москві заявив Лєнін, що він сподівається скоро стрінутися з Лойдом Джорджем і „поговорити" про ґенуєнську конференцію.

„Я надіюсь, казав він, що сьому не перешкодить моя недуга, яка вже від кількох місяців не дає мені змоги брати участь безпосередно в політичних справах і цілком не позволяє мені виконувати мої урядові обовязки. Я маю основу вірити, що за кілька неділь вернусь до своєї безпосередньої роботи".

АЛЯНТИ ЗАБОРОНЯЮТЬ ПОЛЬСЬКОМУ УРЯДОВИ ВЛУЧУВАТИ ВИЛЕНЩИНУ ДО ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 7. марта. — Сьогодня зійшлись у польського міністра заграничних справ Скірмунта посли Великої Британії, Франції й Італії і заявили, що алянти не позволять проголошувати влучення Вилещини до Польщі.

ШУКАЮТЬ ПОРОЗУМІННЯ.

БЕРЛІН, 10. марта. (Вл. кор. „Свободи"). — Большевицькі інформаційні бюра, не мавши успіху з балямутною чуткою, ніби Петлюра йде на згоду із совєтською Україною, поширюють тепер нові чутки, ніби у Відні відбуваються переговори між большевиками та українськими еміґрантами про поворот останніх на Україну. Між іншим повідомляється, що в тих переговорах беруть участь і Винниченко, Грушевський та інші.

До цього можу додати, що Винниченко живе безвиїздно в Берлині й до Відня навіть не думав їздити. Очевидно, стільки правди є в цій звістці. Виходить з неї тільки одно: що большевикам страшенно хочеться дійти до порозуміння з українською еміґрацією.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

При зміні місця адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.
При зміні адреси редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Крайна пора кінчити Позичку Національної Оборони!

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ, ТОВАРИСТВА І ГРОМАДЯНИ:—

ПОДБАЙТЕ, ЩОБИ МОЖЛИВО ЯК НАЙСКОРШЕ ДОПОВНИТИ І ПЕРЕВЕРШИТИ 100,000-ну УКРАЇНСЬКУ ПОЗИЧКУ В АМЕРИЦІ!

НА СЛАВУ АМЕРИКАНСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ І НА ПОБІДУ РІДНОМУ КРАЄВІ!

ВІДВІЧАЛЬНІСТЬ ЗА ГОЛОД В РОСІЇ.

Перед сенатовим комітетом для рільництва, котрий лагодиться до дальшої допомоги голодуючим в Росії, виступав недавно як свідок Френк Конес, член Американсько-Російської Запомогової Комісії. На основі власного досвіду, який набув підчас своєї подорожи по Росії в характері члена згаданої організації, він перечив сьому, щоби „большевицький уряд не мав ніякої відвічальности за страшний голод в Росії. На основі власних розмов з московськими селянами Конес представляв справу так:

„Большевицький уряд зажадав від селян 60 процент їх пільного збору, і селяни зложили його. Тоді уряд прийшов до них ще раз і силою забрав оставших 40 процент збору. Селяни говорили мені всюди, де я приїздив, що якби так уряд не був забрав сих 40 процент збору, то голод певно не бувби прибрав таких страшних розмірів."

На основі своїх досвідів Конес прийшов до заключення, що большевицькі складування всеї вини за голод на посуху є брехнею.

ВУГЛЕВИЙ СТРАЙК.

Вуглевий страйк видається неминучим. Представники юній копальняних робітників заявляють кождого дня і кождої ночи, що вони готові на конференцію з представниками властителів копалень щодо умов нового контракту. Але вуглеві підприємці немовби води в рот набрали: мовчать і не відзиваються. Уряд, сей одинокий суспільний чинник, що як вже не має сили їх примусити говорити з майнерами, то хоч мігби зробити якийсь справжній крок до зведення обох сторін, набалакав дещо, але нічого не зробив. Остаточно майнерська юнія мусіла віддати справу під розвагу юнійним членам, а коли понад 95 процент майнерів заявилося за страйком, видала в середу страйковий зазив, визначуючи початок страйку на північ дня 31. марта. І страйк видається нині неминучим.

Властителі копалень не хочуть іти на ніякі переговори з представниками робітничої юнії, бо на їх думку теперішна пора найкраще надається для остаточної боротьби проти зорганізованих робітників. Вони покладаються передусім на велике безробіттє, що панує тепер в американських промислах. Через нього страйкуючі майнери не будуть могти найти собі роботи в других промислах, і через нього копалням буде легко набирати страйколомів. Брак зарібків в других промислах відобється на страйкарах також так, що вони не будуть могти ждати значнійшої страйкової запомоги від робітників других промислів. Застій в промислі ще й тим вигідний вуглевим підприємцям, що він дозволив їм нагромадити великі припаси вугля, завдяки чому суспільність не відчує так скоро браку вугля і не буде напирати на властителів копалень робити якусь залагоду зі страйкарами. Все те козирі в руках підприємців.

Зі своєї сторони робітники можуть рахувати теж на кілька корисних для себе обставин. Передовсім вони самі добре зорганізовані, бо лише дуже незначна частина майнерів лишається поза майнерською юнією. До того вони зорганізовані не в кількох конкуруючих зі собою організаціях, але в одній організації. Далі, вони стоять за страйком однодушно; підчас референдум за страйком заявилося понад 95 процент голосуючих. Правда, межинародна майнерська юнія заповідає, що вона не буде платити страйкових запомог, але місцеві юнії мають мати заощаджені досить поважні фонди, при допомозі котрих робітники зможуть видержати довгий страйк.

Наконець, по стороні страйкарів стоїть без сумніву симпатія американської суспільности, яка дуже часто перехиляє побіду на одну або другу сторону. Американська суспільність стоїть по стороні майнерів тому, бо вона знає, що до страйку дійшло через віроломність вуглевих підприємців, котрі не хотіли йти на ніякі переговори з майнерами мимо сього, що в попереднім договорі з юнією виразно до сего зобовязалися. Неустанні заяви майнерської юнії про її готовість говорити з підприємцями не віднесли бажаного успіху, бо підприємці на переговори не пішли, але ці заклики майнерської юнії віднесли хоч ту користь для робітників, що переконали широку публику, що виключну вину за страйк поносять вуглеві барони. Симпатія суспільности додає робітникам віри в справедливий вислід боротьби. Коли робітники поведуть його так, що сеї симпатії не втратять, то американський уряд скорше чи пізнійше буде мусіти взятися рішучо до полагодження страйку, так очивидно спровокованого бутними власниками копалень.

ВШЕХПОЛЯКИ НА СЦЕНІ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

(Кореспонденція „Свободи").

Вшехполяки почали на ново видавати свій давний орган „Пшегльонд Вшехпольскі". Що то був за орган, це знає українська публика з моєї книжки „Про вшехполяків, їх історію, теорію й тайну організацію". згаданий їх орган довгий час не виходив. І тепер почав на ново виходити. Пишуть у нім найвизначнійші голови вшехпольської партії, яка фактично кермує польським політичним думанням. Хоч проти неї виступають усі инші польські партії і хоч вшехпольська партія невелика числом, — то все таки вона своїми теоріями („науками") опановує польську політичну думку і впливає на всі польські партії від консервативної почавши, на соціялістичних скінчивши. Навіть польські комуністи зовсім несвобідні від впливу вшехпольської теорії.

Супроти того теоретичний орган вшехпольської партії заслугує на особлившу увагу.

Два перші зашити того відновленого органу присвячені польській заграничній політиці.

В першім числі є про сю справу стаття вшехпольського професора Тайльожа, який каже, що Польща повинна зречися менших користий, які малаби з транзитної (перевозової) торговлі між Росією й Німеччиною та замкнути Німцям торговельний доступ до Росії. Тоді піднесеться промисл у Польщі. Правда, Польща за слаба, щоби задоволити потреби великої Росії. Але на те є спосіб — пише вшехпольський професор: Польща порозуміється з Чехією та разом будуть обслугувати Росію виробами свого промислу і таким чином заботатіють. Цей плян зверта ється проти англійсько-німецьких змагань на сході.

В тім самім дусі написана і друга стаття вшехпольського теоретика Козіцкого п. з. „В справі польської заграничної політики". Він уже цілком виразно взиває Польщу, щоби виступила проти англійсько-німецького пляну відбудови Европи й домагається тісного союзу між Польщею, Чехією й Румунією. Цей вшехпольський теоретик пробує вплинути на Польську політику в тім напрямі, щоби разом з Румунією й Чехією держати фронт під плащиком „власного проєкту" відбудови східної й середної Европи.

Та найважнійша стаття головного проводира вшехполяків п. Дмовского, поміщена в другім зошиті „Шшегльонду вшехпольского". Ця стаття називається „Головне питанне" і має на меті, визначити лінію польської політики на довгий час. Він проповідує потребу згоди між Росією й Польщею. Большевицьку владу в Росії уважає він чемсь переходовим, що незабаром скінчиться. А Польща — пише — повинна сотворити собі пригожий грунт для добрих взаємин з будучою Росією, з російським народом. В тій цілі — каже — треба вже тепер поборювати пляни, які хочуть Польщу зробити тільки транзітним мостом Росії для її торговлі з заходом. Пан Дмовский пише: „З Німцями", але це річ ясна, що він рівно ворожо як до німецького промислу відноситься також до промислу французького й англійського, а хотівби, щоб Польща разом з иншими меншими державами тягнула зиски з Росії й цілого сходу Европи. Тому вказує на те, що відносини Польщі до Росії змінилися засадничо й мена вже Полякам потреби ненавидіти Москву.

Орган польських консерватистів „Час" додає до цього такі уваги в 47. ч.:

Оскільки можна зрозуміти ту обережну сповідь п. Дмовского, то він предвиджує, що Польщу жде пімста (реванж) Німеччини, супроти якої Польща за слаба, щоб оборонитися перед нею, хіба що схоронитися під опіку Росії. Правда, сегодня й Росія слаба а большевицька влада нетрівка, але згодом — предвиджує п. Дмовский — та влада упаде й Росія прийде до сили. На той випадок приготовляє він опінію в Польщі, щоби вона могла порозумітися з будучою Росією й не допустити до порозуміння її з Німеччиною.

Як бачимо — пише „Час" — часи зміняються але вшехполяки не зміняються. Вони виступають зі своїм старим передвоєнним програмом, який так завів в часі війни. І цей програм відсвіжують вони без ніяких змін — і навіть без виглядну на можливість практичного здійснення. Вже англійсько-німецького пляну відбудови неможливо „повалити", бо Англія або виступить з пляном англійсько-французько-німецьким, чи радше світовим, або — не виступить з ніяким пляном. В кождім разі Німці будуть поважним чинником у тім пляні, а Польща не зможе тому перешкодити. Треба не допускати до того, аби наступило порозуміннє англійсько-російсько-німецьке, але якби прийшло до загального порозуміння а Польща хотіла тоді замкнути свої границі для перевозу, — то це скінчилосяб соромним фіяском для Польщі.

Безпідставне є також твердженя, (признане „Часу") що Польща моглаби разом з Чехією й Румунією відбудовати Росію. Це ніщо инше як легкодушна мегальоманія, бо навіть цілому світови не легко буде доконати це діло. Якби навіть вшехполяки дійшли до влади у Польщі, то можна сумніватися, чи виступили би з тим пляном. Бо тоді їх першим „сукцесом" був би сукцес — сміху.

Ще більш непрактичною, уважає „Час" політичну концепцію вшехполяків. Бо не знати, чи і коли (признає на стільки прийде сили, щоби могла служити Польщі як охорона проти Німеччини. Наше поколінне напевно не діждеться того. Значить — одинокий ратунок для Польщі бачить „Час" тільки в сильній польській армії та в союзі з Францією. Це вистарчить, коли польські партії не провадити-муть руйнуючої протиправительственної роботи, коли не розкладати-муть армії, коли не валити-муть одного міністерства по другім. Бо не єсть державною працею, вали-ти уряд й уважати внутрішнє зединенне другорядною справою — в тій надії, що в разі небезпеки можна буде опертися на Росію.

Дмовский пише, що нова Росія погодиться з істнуванням незалежної Польщі. Може бути. Але напевно не погодиться з утратою Литви і Волині та зажадає звороту їх в першу чергу. Згодом прийшлаб черга й на Холмщину та Охідну Галичину.

Сазонов заявив у 1920 р. в розмові з кореспондентом „Газети Варшавскої", що кожда будуча Росія упіметься за землі на схід від Буга.

В р. 1921. запротестувало 33 членів російської конституанти (с. р. і кадети) в окремім меморіялі проти рижського договору й домагалися т. зв. лінії Керзона. Навіть такий приятель Поляків як проф. Погодін в оповіщенім сего року листі щиро годосить не саме.

Нема ні одної російської партії з виїмком большевиків і групи Савінкова, — яка говорилаб інакше. Нема в Польщі ні одного завця Росії, який віривби в те, що не розгориться на ново війна між твердим Русом і чванькуватим Ляхом — хіба що Польща подасться до своїх етнографічних границь.

Розуміє це й вшехполяк Козіцкий, котрий ясно говорить: „Першою заповідю польської політики супроти Росії мусить бути явне й рішуче зреченне литовської й української політики."

Значить — він послідовно домагається, щоби Польща не помагала Литовцям, Українцям і Білорусинам, що зрештою вже сталося з хвилею підписання рижського договору. Але цего за мало. Для союза з Росією требаб іще зречися також того, що большевики признали Польщі в Ризі, то значить: Литви з Вильном, Волині, Східної Галичини*) і Холмщини. Щойно це задовольилоб і Сазонова і Мілюкова і Керенського і Мінора.

Ми самі вшехполяки того не хочуть. Але вони тепер в опозиції, отож виступають з критикою та плянами, за які не відповідати-муть. Подібна також їх тактика в нутрі держави: бурять, підбурюють і злобно докучають владі, виповідають війну Німеччині, грозять Англії, вказують фантом запризненої Росії, — а иншим оставляють журитися дійсною слабістю Польщі, домаганнями Европи й Америки, натиском Франції та дійсними змаганнями російського народу.

Ця розвладова діяльність вшехполяків показує найкраще, чому їх велика партія не відіграма досі більшої ролі в Польщі та чому її головний провідник, Дмовский, засудив сам себе на добровільне вигнанне в Познанщині і переживає там свої давні пляни з часів польської неволі та не може доконати.

*) Тут „Час" помилив. Бо в Ризі большевики не могли признати Польщі Галичини з тої простої причини, що Галичини вони ніколи не мали — О. Н.

пасуватися до нових реальних умов.

Так пише „Час".

В однім він помиляється, а саме в тім, що думає, немовби вшехпольська партія не віграла більшої ролі. Фактично ця партія зробила всі инші польські політичні групи й партії нездібними до правління державою.

Відень, 3. марта, 1922.

Др. Осип Назарук.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Н. Р., Юніон, Па. — Жартівливий вірш Стрільця добре прочитали читачі, але не надається до друку.

Антін Батюк, Пеорія, Ілл. — $1.20 післали на адресу Mr. W. Yaremz, 115 Ave. A, N. Y. City. Супроти того, що внедовзі відбудеться народній зїзд, думаємо, що справа зорганізованої помочі буде там обговорена основно. Через це здержуємося з оголошенем проєктів, щоби не розбивати одноцільної акції. Думаємо, що Ви згодитесь із цею думкою.

І. К., Ошкін, Н. Й. — Пише Ваш краян, що лихи то саранча. Але инше також, що у його селі позаписувались люди, а по других селах арештували наших характерних людий. Не міркуємо, щоби Рогатинщина була дуже горда на таку громаду, що зі страху погнулась як лоза...

Н. Г., Йонкерс, Н. Й. — Пише Вам брат, що арештують людий; що заганяють і рабують нарід ляхи. Чим гірше гноблять, тим скорше прийде відплата.

Т. М., Ню Йорк. — Ваш поклик, щоби організувати всюди горожанські клюби, є дуже начасі, але ми ждемо, щоби головна старшина видала від себе урядову відозву, котру помістимо дуже радо, як тільки її одержимо.

В. Б., Бреддок, Па. — Пишучому ці стрічки придалося раз чути папугая, який умів кляти мало не всіми мовами світа. Колиж дурну птицю можна навчити, то чому-ж Ігнась Падеревскі не втяв би цеї самої штуки? Але знаючи богато мов то не конче мусить бути признакою великого розуму. Славний російський критик Білінський знав тільки великоруську мову, а проте був одним із найрозумніших людий у світі. Та вже сміє можете заложитися з чванливими ляшками, що неправда, що Падеревський знає хінську мову. Скажіть їм: Брешн, ляше, але міру знай.

Пілсудскі, таксамо як Ленін, походить з панського, дідичівського чи там поміщицького роду. Длятого оба раді би завести панщину. — оден ляцьку, а другий комісарську.

Н. К., Ню Йорк. — Спасибі за добре слово! У нас одинока ціль, щоби згуртувати усі національні сили для визволу і будови української держави. Партійні та релігійні усобиці це отрова для народу під теперішний час. Всукраїнська ціла злучить і закріпить усіх цирих Українців у оден могучий національний фронт.

Читач „Свободи", Ню Йорк, Н. Й. — Спасибі за цінну вирізку з бруклинської американської газети.

Большевик, Ню Йорк, Н. Й. — Певно річ, що слід помогти голодним на Україні. Але як „передасьте" через нюйоркських большевицьких агітаторів, то також певна річ, що тих долярів ніхто на Україні не буде видіти.

Вже розумнійше зложити датки на руки Американської Запомогової Адміністрації, яка дає помічі голодуючим в Московщині і на Україні.

А. Г., Питсбург, Па. — Про се, яка йде у Вас громадянська робота, нам дещо відомо. Не можемо припускати, аби ви з Українців, а особливо з лідерів, міг приєднано на віку, з власної волі, декларувати певну суму на оборону рідної землі, а потім отягався із заплатою приреченої своїм словом суми. В сій справі звертаємось із запитом до Місії у Вашингтоні.

Павло Дудак, Ню Йорк, Н. Й. — Спасибі за вирізку з американської газети.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Іван Сохацький, родом з Більча Золотого, борщівського повіту, просить своїх кряянів в Америці, щоби написали до нього на адресу: Iwan Sochackyj, Ukr. Voj. Oddel, Most, Cechy.

ДОПИСЬ.

ПИТСФІЛД, МЕСС.

Подяка.

На руки д. Олекси Яремія в Питсфілд, Месс., наспіла отся подяка від Стрільців в Мості, у Чехах:

Ми Українські Стрільці в Мості подаємо отсим Вам до відома, що Вашу щиру жертву в суму вісімсот десять чеських корон ми одержали, за що Вам засилаємо як найщирійшу подяку. Заразом дякуємо Вам, Браття Українці в Америці, за Ваше братерське спочуття і за Ваші труди. Віримо, що не спочинете доти, поки не добудете волі-вашій і нашій спільній вітчині. Дай Боже, щоби наспів скоро той час, що здійсняться наші мрії і що зажиємо на своїй рідній землі, у вільній і незалежній галицько-українській державі.

Гаразд! З поважанням

І. Брилінський.

ПОДЯКА.

Отсею дорогою складаю щиросердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за зарядженє в ділу отримання посмертного в сумі $500 по моїй жені бл. п. Анні. Не меньше сердечну подяку складаю Тов. Богородчани, відділ 233 У. Н. С., і всім членам, що взяли участь в похороні. В мене брак слів, щоб належито подякувати за те щире співчутє товаришів в моїм горю. Взиваю всіх Українців в Америці, щоби стали членами У. Н. Союза і його славних відділів, котрі вміють так красно подати помічну руку і осушити сльози по утраті найдорожших осіб.

Олекса Хлоровський.

Ню Йорк, Н. Й. 23. марта, 1922.

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПОЛЬСЬКОГО РОЗБОЮ.

З ПРИВОДУ УХВАЛ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ В ВИЛЬНІ.

(Від власного кореспондента).

Як на українські землі, так само простягають польські грабіжники свої руки на землі литовські й білоруські, — також з того „правного титулу", що ті землі були колись завойовані давньою Польщею.

В 1919 р. польськ іійська були заняли столицю Литви Вильну разом з округом, населеним в части Литовцями, в части Білорусинами.

В 1920 р. Совітська Росія й Радянська Україна, в війні з Польщею, виперли з Виленщини польські війска і на основі мирового договору віддали сей край Литві.

Тоді Польща пішла війною на Литву.

Та в справу вмішався Союз Націй і в присутности його делеґатів заключено польсько-литовське перемире, на якого основі Виленщина мала остати при Литві.

Одначе Польща заключила перемире тільки для людського ока, щоб показати, нібито вона слухає Союза Націй.

В дійсности повела Польща далі війну проти Литви, а саме таким способом, що сю війну вела далі не Польща, тільки польський ґенерал Желіговський нібито на свою руку.

Польща заявила, що ґен. Желіговський збунтувався, не слухає польського правительства і воно супроти нього безсильне. В дійсности Польща давала Желіговському все, що потрібне для ведення війни: і війско і муніцію і поживу.

ТАК ЖЕЛІГОВСЬКИЙ ЗДОБУВ ВИЛЬНУ.

(На сім місци зазначу, що таку саму „штуку" задумує Польща зробити на випадок, якби держави антанти наказали Польщі забиратися з Галичини. На сей випадок вже є приготовлена польська війскова орґанізація під проводом ґенерала Івашкевича. Коли-б держави антанти наказали Польщі уступитися з Галичини, то польське правительство про людське око нібито послухало би сього наказу, але ґенерал Івашкевич має „збунтуватися" проти польського правительства і далі оставати в Галичині з польським війском).

В міру того, як Желіговський укріплявся в Вильні, польське правительство починало признаватися до „збунтованого" ґенерала. Посипалися заяви, найперше польських партій і орґанізацій, а потім польського сойму й польського правительства, що Виленщина є „польська земля" і мусить остати при Польщі

Щоби могти покликатися на „волю населення", яке нібито хоче, щоб Виленщина належала до Польщі, Польща перевела вибори до окремого виленського сойму, який нібито має рішити про долю краю.

Про вибори до Виленського сойму я вже Вам писав. Литовці, Білорусини й Жиди усунулися від участи в сих виборах, стоячи на тім справедливім становищи, що воля населення не може вільно виявитися під обухом ворожої окупації.

Так до Виленського сойму ввійшли САМІ ПОЛЯКИ.

Сей польський сойм у Вильні розпочав уже свої наради, даючи цілому світови ярку ілюстрацію безсоромности польських грабіжників.

Хоч у сім польськім соймі у Вильні нема представників ані литовського ані білоруського ані жидівського населення, Поляки, які складають сей сойм, не посоромилися заявити, що вони представляють весь край і мають право рішати про його долю.

Зараз на перших засіданнях сойму ріжні посольскі групи предложили свої проєкти рішення про долю Виленщини. Таких проєктів предложено три: один від польської соціялістичної партії, один від зединених людових груп і один від зединених всепольських груп.

Всі сі проєкти годяться в тім, що проголошують влученнє (інкорпорацію) Виленщини до польської держави.

Ріжняться сі проєкти між собою тільки тим, що в проєктах польських соціялістів і людовців сказано, що Виленщина має одержати автономію, натомісць всепольський проєкт не признає Виленщині автономії, а тільки таку самоуправу, яку мають усі землі (воєводства) польської держави.

Далі в проєкті соціялістів і людовців висловлюється чолобитня Пілсудському й Желіговському за „визволенне" Виленщини і прилученнє до Польщі.

Як бачимо, добре бути в Польщі „збунтованим" ґенералом: потім земляки висловляють йому за те чолобитню.

З окрема треба звернути увагу на те, що ПОЛЬСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ домагаються не тільки влучення Виленщини до Польщі, але висловляють також чолобитню Желіговському.

Се не перший раз, коли польські соціялісти на рівні з усіми иншими польськими партіями виступають як грабіжники чужих земель.

Очевидно, що Виленський сойм ухвалить влученнє Виленщини до Польщі.

В кругах держав антанти даються чути голоси, що антанта і Союз Націй такої односторонної анексії Виленщини Польщею не признають.

Та доки держави антанти будуть тільки говорити і при тім позволяти, щоби Польща господарила на награблених землях як на своїх, доти очевидно Польща буде далі грабити чужі землі.

Історія Виленщини — се яркий примір, як Польща на очах цілого світа грабить чужі землі.

Прага, 8. лютого, 1922. Др. Михайло Лозинький.

КНИЖКА ДО МАСОВОГО ШИРЕННЯ ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ.

Накладом Українського Інформаційного Бюра в Ню Йорку, що його удержує Ліґа Горожан та Ветеранів українського роду, вийшла з під пера п. Юрія Андрейка коротка а богата змістом і фактами брошура в анґлійській мові, п. н.

A PLEA FOR THE RIGHT TO LIVE

In Behalf of the People of East Galicia.

В сій брошурі находиться докладне поясненнє справи нашої Галичини. Вона надається до розсилки до сенаторів та конгресменів та до инших визначних людий, а кромі того до масового роздавання підчас пикетовання, походів та инших того рода демонстрацій за українською справою.

Бюро висилає українським орґанізаціям сю брошуру по коштах продукції, а то: 50 примірників за 3 доляри разом з почтовою пересилкою. Кромі того продається її поодиноко на ліпшім папері по 10 центів за примірник. Замовлення, лише за рівночасним надісланнем гроший, присилати на адресу:

UKRAINIAN INFORMATION BUREAU,
30 East Seventh St., New York, N. Y.

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

Ч. 1194

(16-тий виказ).

До дня 20-го марта с. р. зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1.	Chicago, Ill.	$8,370	
2.	New York City	6,435	
3.	Philadelphia, Pa.	5,240	
4.	Jersey City, N. J.	3,781	
5.	Cleveland, O.	2,910	
6.	Woonsocket, R. I.	2,845	
7.	Newark, N. J.	2,840	
8.	Hamtramck, Mich.	1,810	
9.	Syracuse, N. Y.	1,725	
10.	Brooklyn, N. Y.	1,700	
11.	Scranton, Pa.	1,455	
12.	Buffalo, N. Y.	1,401	
13.	Elizabeth, N. J.	1,370	
14.	Carnegie, Pa.	1,365	
15.	Detroit, Mich.	1,285	
16.	Chester, Pa.	1,277	
17.	Perth Amboy, N. J.	1,230	
18.	Baltimore, Curtis Bay, Md.	1,075	
19.	Rochester, N. Y.	1,065	
20.	S. S. Pittsburgh, Pa.	935	
21.	Shamokin, Pa.	915	
22.	Minneapolis, Minn.	880	
23.	Passaic, N. J.	820	
24.	New Haven, Conn.	780	
25.	Manville, R. I.	765	
26.	Wilkes Barre, Pa.	745	
27.	Wilmington, Del.	745	
28.	Centralia, Pa.	710	
29.	N. S. Pittsburgh, Pa.	680	
30.	Yonkers, N. Y.	610	
31.	Boston, Mass.	585	
32.	Bayonne, N. J.	580	
33.	Amsterdam, N. Y.	560	
34.	Little Falls, N. Y.	560	
35.	St. Joseph, Mo.	550	
36.	Allentown, Pa.	530	
37.	ES. Louis, Mo.	475	
38.	Millville, N. J.	465	
39.	Youngstown, O.	465	
40.	McKees Rocks, Pa.	460	
41.	Trenton, N. J.	445	
42.	Manchester, N. H.	425	
43.	Olyphant, Pa.	400	
44.	Hanover, Rhone Sta., Pa.	405	
45.	Bakerton, Pa.	400	
46.	Cohoes, N. Y.	370	
47.	Shenandoah, Pa.	360.70	
48.	Ambridge, Pa.	355	
49.	Auburn, N. Y.	355	
50.	Avoca, Pa.	355	
51.	McAdoo, Pa.	340	
52.	Addison, Conn.	320	
53.	Jamaica, N. Y.	320	
54.	Bridgeport, Pa.	315	
55.	Cornell, N. Y.	300	
56.	Minersville, Pa.	290	
57.	Providence, R. I.	280	
58.	Utica, N. Y.	280	
59.	Frankford, Phila, Pa.	275	
60.	Stapleton, N. Y.	275	
61.	Altoona, Pa.	270	
62.	Rossford, O.	265	
63.	Arnold, Pa.	215	
64.	West Easton, Pa.	215	
65.	Holyoke, Mass.	210	
66.	Wilton, N. D.	210	
67.	Mattituck, N. Y.	205	
68.	Racine, Wis.	205	
69.	Rome, N. Y.	205	
70.	Yorkville, O.	205	
71.	Jeanette, Pa.	195	
72.	Paterson, N. J.	195	
73.	Stamford, Conn.	195	
74.	Woodhaven, N. Y.	185	
75.	Desloge, Mo.	180	
76.	Northampton, Pa.	180	
77.	Harra, Okla.	175	
78.	Milwaukke, Wis.	175	
79.	Washington, D. C.	175	
80.	Glastonbury, Conn.	165	
81.	Lancaster, N. Y.	150	
82.	St. Paul, Minn.	150	
83.	Hartford, Conn.	145	
84.	Kansas City, Kans.	145	
85.	Northumberland, Pa.	145	
86.	Bethlehem, Pa.	140	
87.	Danbury, Conn.	140	
88.	Mt. Carmel, Pa.	140	
89.	Sayre, Pa.	140	
90.	Whitestone, N. Y.	137	
91.	Astoria, N. Y.	135	
92.	East St. Louis, Mo.	135	
93.	Raritan, N. J.	135	
94.	Clifton, N. J.	130	
95.	Coaldale, Pa.	125	
96.	North Tonowanda, N. Y.	125	
97.	Pittsfield, Mass.	125	
98.	Ramey, Pa.	125	
99.	Wheeling, W. Va.	125	
100.	Hazleton, Pa.	120	
101.	Peoria, Ill.	115	
102.	Letrobe, Pa.	107	
103.	Nanticoke, Pa.	105	
104.	Olean, N. Y.	105	
105.	Frankfort Heights, Ill.	100	
106.	Houston, Texas	100	
107.	Philipsburg, N. J.	100	
108.	Titusville, Pa.	100	
109.	West Park	100	
110.	Braddock, Pa.	95	
111.	Erie, Pa.	95	
112.	St. Michael, Pa.	95	
113.	Central Falls, R. I.	90	
114.	Gary, Ind.	90	
115.	Granville, N. Y.	90	
116.	Vandergrift, Pa.	90	
117.	Lawrence, Mass.	85	
118.	Tams, W. Va.	85	
119.	New Britain, Conn.	80	
120.	Toledo, O.	80	
121.	Willimantic, Conn.	80	
122.	Bridgeport, Conn.	75	
123.	Canonsburg, Pa.	75	
124.	Portland, Oreg.	75	
125.	Sanquoit, N. Y.	75	
126.	Spring Valley, N. Y.	75	
127.	West Pullman, Ill.	75	
128.	Benwood, W. Va.	70	
129.	Camden, N. J.	70	
130.	Lorain, Ohio	65	
131.	Plainsboro, N. J.	65	
132.	Speonk, N. Y.	65	
133.	Nesquehoning, Pa.	60	
134.	Palmer, Mass.	60	
135.	So. Deerfield, Mass.	55	
136.	Turners Falls, Mass.	55	
137.	Dawson, Pa.	50	
138.	Harvel, Ill.	50	
139.	Keopert, Pa.	50	
140.	Lakewood, O.	50	
141.	Majestic, Ky.	50	
142.	New Castle, Pa.	50	
143.	Phoenixville, Pa.	50	
144.	Plainsfield, N. J.	50	
145.	Port Jervis, N. Y.	50	
146.	Simpson, Pa.	50	
147.	Smoke Run, Pa.	50	
148.	Taylorville, Ill.	50	
149.	Winding Gulg, W. Va.	50	
150.	Adams, Mass.	45	
151.	Hammond, Ind.	45	
152.	Middletown, N. Y.	45	
153.	Middle Village, N. Y.	40	
154.	Bairdford, Pa.	35	
155.	Decatur, Ill.	35	
156.	Ludlow, Mass.	35	
157.	Whitinsville, Mass.	35	
158.	Ansonia, Conn.	30	
159.	Mahanoy City, Pa.	30	
160.	Slickville, Pa.	30	
161.	St. Francols, Mo.	30	
162.	Wellsburg, W. Va.	30	
163.	Bentleyville, Pa.	25	
164.	Elmira, N. Y.	25	
165.	Fall River, Mass.	25	
166.	Johnstown, Pa.	25	
167.	Leisenring, Pa.	25	
168.	Loomis, N. Y.	25	
169.	Lopez, Pa.	25	
170.	Mahanoy Plane, Pa.	25	
171.	Oxford, N. J.	25	
172.	Palmerton, Pa.	25	
173.	Putnam, Conn.	25	
174.	River Falls, Wis.	25	
175.	Rutland, Vt.	25	
176.	Unity Sta., Pa.	25	
177.	Warren, R. I.	25	
178.	Webster, Mass.	25	
179.	Westbury, N. Y.	25	
180.	West Rutland, Vt.	25	
181.	Worcester, Mass.	25	
182.	Bath, Pa.	20	
183.	Bayside, N. Y.	20	
184.	Carlisle, W. Va.	20	
185.	Great Neck, N. Y.	20	
186.	Taylor, Pa.	20	
187.	Allquippa, Pa.	15	
188.	Augusta, Ga.	15	
189.	Binghamton, N. Y.	15	
190.	Des Moines, Ia.	15	
191.	Monessen, Pa.	15	
192.	Auburn, Wash.	10	
193.	Battle Creek, Mich.	10	
194.	Blue Stores, N. Y.	10	
195.	Brockton, Mass.	10	
196.	Carson, Minn.	10	
197.	Coal Ridge, O.	10	
198.	Crabtree, Pa.	10	
199.	Crompton, R. I.	10	
200.	Durhamville, N. J.	10	
201.	East Douglas, Mass.	10	
202.	Garfield, N. J.	10	
203.	Glen Carbon, Pa.	10	
204.	Harrison, N. J.	10	
205.	Ironwood, Mich.	10	
206.	Leechburg, Pa.	10	
207.	Long Island, N. Y.	10	
208.	Lyon Falls, N. Y.	10	
209.	Madison, Ill.	10	
210.	Malvern, Pa.	10	
211.	Mishawaka, Ind.	10	
212.	Ogdensburg, N. Y.	10	
213.	Oxford Furnace, N. J.	10	
214.	Parksville, N. Y.	10	
215.	Ramsen, N. Y.	10	
216.	Rockland Lake, N. Y.	10	
217.	Sayesville, R. I.	10	
218.	Seymour, Conn.	10	
219.	WashingtonDepot, Conn.	10	
220.	Westport, Mass.	10	
221.	Westerly, R. I.	10	
222.	Wilmerding, Pa.	10	
223.	Williamstown, N. J.	10	
224.	Williams Wille, N. Y.	10	
225.	Cambria, Pa.	5	
226.	Chalfont, Pa.	5	
227.	Gorham, N. D.	5	
228.	Hadley, Mass.	5	
229.	Nemacolin, Pa.	5	
230.	Watervliet, N. Y.	5	

Не ждіть на нікого!
Не здавайтесь на нічию поміч!
Організуйте позичку у Вашій місцевости самі сейчас!

Гроші висилайте на адресу:
DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, (Dept. 2)
1901 Columbia Rd., N. W.,
Washington, D. C.

Афіши, етикети, справи друкарські найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA

З ТАБОРУ ІНТЕРНОВАНИХ В ЧЕХІЇ.

Мост, 23. лютого 1922.

Браття Скитальці за морем!

Довідавшись про Вас і отримавши на мій лист від Вас відповідь, хочу Вам дещо більше описати а зглядно подати коротенький перебіг з нашої визвольної боротьби, почавши від року 1918 (по розпаді Австрії).

Уся та історія відома вже Вам з часописий, але притім хочу Вам дещо описати з нашого тутешнього життя і як то ми, борці за Україну, опинились на чужині і на чужійland. Із цим власне хочу Вас близше познакомити, бо бачу із Ваших слів до мене, що нічо час не ділить і що Ваші думки і стремління лучаться з нашими в оден національний фронт. Оден удар, оден біль і одну кривду відчуваємо ми всі разом. Оден тягар лежить на наших серцях, хотяй Ви за морем, у вільнім краю, може не переносите і не відчуваєте того всего що ми тут. Але як і Ви так і ми нині находимось на еміграції. Вас доля загнала аж за море, а ми зістали вигнані зі своєї рідно іземлі нашим віковічним ворогом, Поляком.

Не буду Вам тут описувати своїх пригод і вражінь з війни Австрійської, бо на те все много треба паперу. Скажу Вам тільки, що сам не знаю, яким чином таку біду пережив і еще жию до нині.

Коли Австрія розпалася я саме вернув з італійського фронту до Галичини. Тут застав вже всі уряди в наших руках. Була то радість не аби яка для нас. Здавалось мов чоловік на світ народився. Разом із другими товаришами зараз відійшов знову на боєвий фронт під Львів проти Поляків, котрі силувалися забрати нашу землю в свої лапи. Чоловік їхав на фронт з радостю, бо тут вже не за Австрію. Хоть би вмерти але за свою неньку Україну!

Прийшлося нам вести боротьбу сто раз гіршу, як колись, бо тут вже вивязалася партизанська боротьба. Прийшлося воювати не набоями, а **тільки байнетом, бо стріляти не було чим.** За кілька неділь прийшлося босим і голим ходити. Але помимо того всего чоловік був вдоволений і веселий. Богато із нас погибло в боях, бо Поляки мали підпору і більші запаси оружія, але помимо того всего ми довгий час були побідниками над ворогом, бо ми чулися в правді. що ми сини хліборобів боронимо рідної землі України. Було тут много геройства і відваги з нашої сторони як про це можете вичитати і в часописях, бо це незадовго крівава історія. Тепер дивним Вам буде, чому ми так добре стояли і чулися в силі, а опустили свою землю?! Сумно мені то дуже, але на жаль мушу підчеркнути сей факт: **нас ніхто не вигнав тільки ми самі себе вигнали!** Наша несвідомість причиною утрачення своєї землі! Почавши від інтелігенції, а скінчивши на остатному, всі ми тому винні. **Бо коли настала Україна, то одні пішли боронити Україну, а решта вдома сиділи. Ми цілих 7. місяців стояли на фронті і рідні стали наші ряди, а підмога не приходила!** Неоден сказав, що він має вже досить австрійської війни і його тепер ніхто не має права змусити іти. От у такім прийшла весна 1919 року і в місяцю маю Поляки, діставши армію з Франції, напали на нас безсильних. На фронті вже стратився дух, бо неоден бився: „я сам за сто не буду бився". Отож зачали Поляки на нас наступати через два дні. Без перестанку лізли і лізли, а на третий день ми з жалем і зі смутком мусіли відступати, бо вже мала нас горкта була. Тільки оден вихід мальємо, до чеської границі. Цілий тиждень, відбиваючись і відступаючи Карпатами дійшли ми на границю. Тут з нас не оден гірко заплакав, в останне поглянувши на свою рідну землю, оставлену ворогови. Сей день не забутий буде в нашій памяти! Так перейшли ми до Чехів, котрі нас інтернували і так з нами поступають, що ми нині голі і босі і ходимо як жебраки. Ми, сини золотої України, а ми нині свого приуповинка не маємо. Ми нині чужими рабами! Лучше щоб нас був всіх грім вибив! Ми нарід нерозумний а притім аж за дуже сумлінний. Ми чужого не хотіли а зато нині свого не маєм. Ми нині четвертий вже рік тут бідуємо. Але як прийде нагода еще раз, то вже добру научку маємо. У нас вже серця не має і тільки пімста одна нас тут тримає. Ми не маємо до втрачення вже нічого тільки одно життя. Але страх не хочеться умирати отгут на жебрацькім хлібу, у чужій земли. Так багнеться ще раз піти у бій із катюгами нашого народу. Хай пімремо у бою, а не від холоду у студених бараках та від всілякої нужди."

Браття Скитальці в Америці! Декілька тисяч недобитків славної галицької армії просять Вас на милий Біг: **Єднайтеся у оден національний фронт.** Зорганізовані кричіть на втесь світ, щоби усі почули страшну кривду українського народа.

А коли світ не схоче почути Вашого голосу, то готуйте боєву силу. Ми тут тільки ждемо на це, щоби хтось зачав! Ми віддамо у кождий час із радостю своє життя, як будемо знати, що нашою смертию окупимо волю для рідної нашої України!

Стрілець **Гриць Прокопів.**

CUNARD-ANCHOR

Найспішніші модерні кораблі в світі. Найчемніша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним місті находиться наш місцевий агент.

До Польщі, Литви, Росії, України і всіх балтійських країв через Гамбург.

CARONIA ..... **April 8, May 13**
PANNONIA кабіни лише **Apr. 18**
Кабіна $130; III. кляса $103.50.
Такса $5.00.

Через Шербург, Саутгемптон, Ліверпуль і Глесгов:

CASSANDRA (з Портлена) **Mar. 30**
ALBANIA (кабіни лише) **April 1**
CAMERONIA ..... **April 6**
ALGERIA ..... **April 8**

Через Англію або Гамбург до Данцігу $106.50; Лібави $110.00.
Такса $5.00.

JERSEY CITY, N. J.

Український Народний Дім в Джерзи Сіти, Н. Дж. (на горі міста)

— уладжує —

В СУБОТУ, ДНЯ 25. МАРТА 1922 Р.

о годині 8-мій вечер

КОНЦЕРТ

в память 61-літних роковин смерти Тараса Шевченка

в гали Odd Fellows, Bergen Square, Jersey City, N. J.

ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

NEWARK, N. J.

Дня 26. марта с. р. будуть виставлені в Укр. гр.-кат. церкві св. Івана Хрестителя на Court St. **СВІТЛЯНІ ОБРАЗИ (мурінг пікчерс)** страстей і смерти Н. Г. Ісуса Христа. Вступ 50 цент., від дітий 10 цент. Початок о годині 7. вечером.

67-69 **Церковний Комітет.**

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ.

Отсим подається до відома всім представителям товариств і братств і всеям Українською Народною Громади в Ню Йорку, що заповіджені щирші збори Української Народньої Громади відбудуться в неділю, дня 26-го марта с. р. в концертовій гали Українського Народного Дому о годині 2.30 пополудни. Проситься всіх до участи і то на час. Рівнож проситься всіх тих нюйоркських громадян, котрі хотіли б вписатися в члени Української Народньої Громади та котрий лежить на серці українська народня інституція— Український Народний Дім в Ню Йорку, явитись на збори. 68-69

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ ГРОМАДУ В НЮ ЙОРКУ:
Михайло Соловський, предс.
Петро Левків, секретар.

ЯК СКЛАДАЮТЬ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ?

Січовики з Филаделфії, Па., відділ 7, ім. Д-ра Евгена Петрушевича, переслали на Позичку 135 долярів.

Зложили:

1) Семен Староста $50.00
2) Яцко Копичак 50.00
3) І. Винданко 25.00
4) Сахар Прокіп 5.00
5) Іван Бойко 5.00

та заявили, що тепер посилають гроші, а як буде треба, то й самі пійдуть до боротьби за землю і волю для українського народу.

ЩЕ СЬОГОДНЯ ВИПОВНІТЬ СЮ КАРТКУ І ВИШЛІТЬ П ВРАЗ ІЗ ГРІШМИ (МОНЕ-ОРДЕРОМ АБО ЧЕКОМ) НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, Dept. 2,
1901 Columbia Road, N. W. Washington, D. C.

П. Т. З отсею карткою посилаю на Ваші руки суму $....00, словами ..... долярів

як позичку Галицькій Державі. Гроші ці мають бути вжиті Галицьким Урядом, якого головою є Др. Евген Петрушевич, на борбу за визволення Галичини зпід польського панования. Бонд (запис довжний) прошу прислати мені на такий адрес:

_____

_____

ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ!

ПРИЄДНУЙТЕ ДО СВОЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НОВИХ ЧЛЕНІВ!

ОРГАНІЗУЙТЕ НОВІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА!

МАЙТЕ ТЕ НА ГАДЦІ, ЩО ЯКБИ КОЖДИЙ З ВАС ПРОТЯГОМ РОКУ ПРИЄДНАВ ДЛЯ У. Н. СОЮЗА ОДНОГО ЧЛЕНА, ТО ЧИСЛО ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА ДО РОКУ ПОДВОЇТЬСЯ!

ПОДВОЄННЄ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА БУДЕ ПОДВОЄННЄМ ЙОГО СИЛИ І ЗНАЧИННЯ!

ДОКАЖІТЬ ДІЛОМ, ЩО ВИ ХОЧЕТЕ РОЗВИТКУ І ПОСТУПУ СВОЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ!

ДРАМА! На бажання українського Громадянства ДРАМА!
„ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК"
Т-ВА „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" В НЮ ЙОРКУ ВІДОГРАЄ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. МАРТА 1922 РОКУ
В КОНЦЕРТОВІЙ ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ
217-219 East 6th Street, New York, N. Y.
драму в 5. діях, Григорія Цеглинського

КАРА СОВІСТИ

Режісер **С. Фесолович.** Орхестра під управою **М. Корикори.**
ВСТУП: 75 цент. і $1.00. ПОЧАТОК О ГОД. 7. ВЕЧЕРОМ.
УКРАЇНЦІ! Другий раз в Ню Йорку ставиться отся драма. Автор перенис вірно мужицьке життє на сцену. — Сцени драматичні є першої кляси. Прийдіть завчасу, бо місця будуть заняті. 68-69
Виділ Т-ва „Українська Бесіда".

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповідання з другої половини 17-сотих років.

(Продовження). (29)

Петро оглядав городище Допевнився, що город був майже на укінченню. Дім для на чальника був вже цілком готовий. Дім для офіцирів був так як би готовий. Ще лиш треба було вимостити дошками. Дві курені на дві сотні були під дах. Дошки на стіни, вже приспособлені, лежали коло курінів. Таксамо було з хатинами для поселенців, які мали прийти пізнійше. В сих хатах могли приміститися дуже вигідно як. дві сотки родин. Матеріял на господарські будинки був уже оброблений. Під більшу часть вже покладено підруби. Як би двіста людий взялося зараз до роботи, то до місяця стояв би город, в котрім можна би дуже вигідно помістити не лиш двіста родин, але і сотню війска. Вже й на сю зиму мож би всіх спровадити. Щоби перезимувати худобу, подбали самі Москалі, очивидно, руками хлопів. Сіна зробили і зібрали в обороги більше, ніж треба було для якої тисячки худоби. Майор хотів показати, що він уміє. Йому приказали були ранпити, щоби сербських поселенців мож було вислати вже ранньою весною. Він, надіючися, що за се дістане якусь особливщу нагороду, завзявся зробити все те до осени. Таким способом Филемонов построїв город для Запорожців і для українських поселенців.

Коли Петро повертав з обозорив, заступив йому дорогу один з вартових, полишених коло майора.

— Пане сотнику! — промовив. — Москаль, як лише розлющив очи і побачив на столі власну руку, зажадав, щоби ми її взяли геть з перед його очий. При тім охрестив мене „сукінсином". Я спитав його, чи не свербить його рука і чи не кортить його дати мені в морду. Він замовк. По цьому нов заговорив.

— „Скажи твому панови", сказав, „що я вже витвередився. Поклич його до мене!"

— Я спитав, чи покликати, чи може, просити?

— „В сім городі, я начальство!" відповів. „Я тут не прошу, а кличу! "

— Скажи, що начальством тепер я і мене треба просити.

— Пан сотник казали, — переповів козак, коли вернув до майора — що тепер вони тут начальством, та щоби зволили прийти, треба їх просити.

— Мудрий уступає дуракови! Проси пана сотника... їх величество.

— Пан сотник прийдуть... коли просите. Але ви любите в морду бити. Пан сотник потерпають, що ви гоотві, так з нечевя й його вдарити. Тому вибачте, що вашу руку на столі троха дальше відсуну від вас.

Як би то огнем очий мож було палити! Козак в миттє спотрелів би, так Москаль глянув на него.

Козак вийшов і по якимсь часі вийшов з Луценком.

— Викинь тих двох вартових, бо я маю з тобою щось поговорити.

— Все, що мені маєш сказати, або я тобі, можуть знати і мають право знати всі мої товариші.

— Не в тім діло. Коли вони тут стоять, то се виглядає, начеб тут була моя вязниця, не кватира царського офіцира і команданта східної области Запорожа.

— Командантом східної области Запорожа, себто Калміуської паланки є полковник Чміль, не ти. Тут, в сій комнаті не твоя кватира, а твоя вязниця. Сі два козаки... сторожа... Вони тут лишаться... Говоришь, чи ні?

— Що сталося з моїм людьми?

— Жиє, разом з тобою сімдесять і два. Решта погибла.

Москаль страшно викривив лице... Приплющив очі і лежав мов задеревілий.

— Страшна буде кара на душогубів!—пормовив, розкривши назад очи. — Хто се зробив?

— Запорожці з приказу січової старшини.

— Я здогадувався. За те царіця рожене се гніздо... видусить до одного... Чи знає ся старшина, що вона зробила?! Я клав тут город і редут для війска, котре вас обороняло би перед донськими напастниками. А ви?... Ось що ви вдіяли.

— Як би се була правда, як би така була ціль вашого походу в сі сторони і будови города, то ваш уряд був би не тілько сповістив про се січову старшину, питаючи, очивидно, чи вільно, але ще й просив би помочи Запорожців. Та ви зробили се по злодійськи, поштай Запорожців. І подковникови паланки не сказали нічого. В отсім доказ, що вашою цілию була крадіж запорожської землі і заневоленне козацтва. З тої причини вийшов від нашої старшини приказ знівечити ваше діло і вас самих.

— Кажеш, з моїх людий лишилося сімдесять два... Прикличу сюди кількох, нехай мене возьмуть між себе. Не хочу, лежати тут між вами. Гордо, покидаю. З рештою моїх вертаю. Нині ще дуже обезсилений. Вирушу завтра, як лиш засвитає. Мушу вертати хоч би тому, що тут не маю лікаря. Ще дам моїм салдатам приказ, щоби приготовилися в похід.

— Ти начеб не чув того, що я сказав. Не поїдемо нікуди... Ані ти, ані твої салдати. Ви всі наші вязні і всі засуджені на смерть. Глянь у вікно!

— Я бачив сю шибеницю... Гадаю, що на ній повиснуть ті, що підоймили руку на царське війско.

— Вибач, але саме сю шибеницю казав поставити наш отаман для... тебе. Він має з тобою ще якісь рахунки... дуже давні.

— Який отаман?... Які рахунки?

— Отаман війска, що вас побило... Сей козак, котрого звала з коня твоя кулька.

— То він же? Не здох?!

— І жиє і не здохне. Не тілько не здохне, але й не вмре. Бодай ще не тепер. Ти лише зранив його і за те втратив одну руку... А що до старих рахунків, то напружи твою память і пригадай собі село в Правобічній... Березівку.

— Березівка... Березівка? Що таке було в Березівці?... Ага... Там сиділи самі гайдамаки. Я їх вирізав і село спалив... Але не пригадую собі, щоби я там бачив твого-отамана. Я там взагалі не бачив нікого такого, що з моїм відходом лишився би в живих... Мерці чейже не отамаиюють і не роблять з живими ніяких порахунків.

— Так! Мерці ні, але сини і приймаки мерців. Отаман син, я приймак попа з Березівки, котрого ти разом з його жінкою замордував. Сіймати тебе було цілию нашого життя. Тепер Бог дав тебе в наші руки...

Майор, і так блідий від кротовічи, поблід ще більше. Його очи померкли. Тепер він вже знав, що помилування йому не буде.

— Приготовися на смерть, промовив Петро, збираючися до відходу.

— Коли і як вмреш, порішить отаман.

Петро вийшов, а увійшов Аюкай. Приступив до ліжка і вдивлявся в лице майора. Майор вдивлявся в Калмика, щось міркував.

(Дальше буде)

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить рьоні заданені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 7. веч. В неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 52—2nd St., Вівторок, четвер, субота, від 12 до 8. вечер.

НА ВЕСНУ ДО КРАЮ

ЕКСПРЕСОВИМИ КОРАБЛЯМИ ЧЕРЕЗ
ГАМБУРГ, БРЕМЕН, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ГДАНЬСК

Старанна опіка і чесна обслуга. Каюти для всіх в третій клясі на 2, 4 і 6 осіб. Пашпорти і всі инші документи виробляємо без жадних клопотів для Вас. Переконайтеся а будете вдячні нам і самі собі.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ до краю під гарантією. СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ І ПОЛАГОДЖУЄМО ВСІ СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ. В кождій потребі все вдавайтеся тільки до своєї української інституції, — Американсько-Українського Бюра. Наша шість-літня чесна обслуга нехай буде для Вас найліпшою запорукою. — По всі інформації пишіть або приходіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y.
322 N. 5th Street, PHILADELPHIA, PA.
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH **Hamburg American Line**

НЮ ЙОРК ГАМБУРГ ВПРОСТ!

Найкоротша дорога до всіх частий Середної Европи.

КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ЧЕТВЕРГА

з дому 86, North River, Foot of 48th St. в полудне.

Кабіни з 2, 3 і 6 ліжками на кождім кораблю. Великі їдальничі кімнати, салі і всі спацорові поклади для ужитку пасажирів 3-ої класи.

Кораблі "Hansa", "Bayern", "Wuerttemberg" і "Mount Clay" мають також кілька спеціальних кабінів.

Два нові 20,000 тон три-шрубові кораблі,

"RESOLUTE" and "RELIANCE"

відходять 1, 2 і 3 жадня пасажирів, будуть готові до услуги почавши мая 2, 1922 годчи відтак кождого по сей четвертничого четверга.

По замовленя вдавайтесь до

UNITED AMERICAN LINES INC. 39 BROADWAY NEW YORK

або котрого небудь управленого агента.

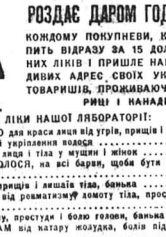

ГОДИННИКИ ДАРОМ

ГЛОВНА МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

СВ. МИХАЙА

РОЗДАЄ ДАРОМ ГОДИННИКИ

КОЖДОМУ ПОКУПНЕВИ, КОТРИЙ КУПИТЬ ВІДРАЗУ ЗА 15 ДОЛЯРІВ РІЖНИХ ЛІКІВ І ПРИШЛЕ НАМ 25 ПРАВДИВИХ АДРЕС СВОЇХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИШІВ, ПРОЖИВАЮЧИХ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

ДР. М. КЛАР.
Завідатель лябораторії,

ДЕЯКІ ЛІКИ НАШОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ:

Магічний КРЕМ І МИЛО для краси лиця від угрів, пришіє і веснянок	$1.25
ВОЛОСОРОС для росту й укріплення волосся	$2.00
НИЩИТЕЛЬ ВОЛОСЯ з лиця і тіла у мущин і жінок	$1.00
ЗАКРАСКА СИВОГО ВОЛОСЯ, на всі барви, щоби бути молодим, одна фляшка	$3.00
МАСТЬ ВІД КОРОСТИ, пришіє і лишаїв тіла, банька	$2.00
РЕВМАТИН, натирание від ревматизму, ломоту тіла, простуди рук і ніг, фляшка	$2.00
ПІГУДИ від ревматизму, простуди і болю голови, банька	$3.00
ЖОЛУДКОВИЙ БАЛЬСАМ від катару жолудка, болів під грудьми і чірви, фляшка	$2.00
ЖИТТЄВИЙ БАЛЬСАМ СВ. МИХАЙЛА для очищення заражено і зіпсутої крови від венеричних недуг, фляшка	$3.00

Коли Ви не можете зробити замовленя на 15 доларів з висше наведених ліків, то ЗАЖАДАЙТЕ нашого повного КАТАЛЬОГА хронічних, венеричних і наших недуг.

Гроші, адреси і замовленя адресувати:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., CARLSTADT, N. J. DEP. SW.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

пересилаємо так, що в краю виплачують переслану суму ДОЛЯРАМИ.

ШИФКАРТИ до краю і з краю на всі лінії, по компанійних цінах.

СТАРОКРАЄВІ ДОКУМЕНТА І СПРАВИ.

По блисші інформації пишіть або приходіть до:

Standard International Agency

(на місце AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE)

30 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

Володимир Кигіницький, управитель.

НОВІСТЬ! ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ВИРІБ! КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ

Ми що тільки дістали транспорт з ЕВРОПИ найліпших „КОНЦЕРОВИХ ГАРМОНІЇ" виробу европейського. КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ „TIVOLI" системи уважаються одні з найліпших і виглядають таксамо як показує ілюстрація, великі, гарні, з 19 ключами і 8 ключами басовими в два ряди, з перлової матиці.

Є 10½інч. через 11 ічів. Мають сильний і мельодийний голос.

Для того хто знає грати на „КОНЦЕРТОВІЙ ГАРМОНІЇ" буде це правдива дорогоцінність, а для того хто не знає грати на „КОНЦЕРТОВІЙ ГАРМОНІЇ" буде поодиноким інструментом навчитися грати зі слуху, і тому вона повинна бути в кождій хаті.

Вмісто вкладати гроші в дорогі музичні інструменти, шалість і купіть „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ", роблену в Европі. Будете мали з неї повну сатисфакцію та буде пригадуватися Вам старий край, звідки вона прийшла. Другі продають „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ" по $20.00 і більше, а позаяк ми хочемо щоб всі про ню знали, ми продаємо її по $9.95, лише по ціні кошту. Ціна ся буде лише до часу як довго вистане теперішного транспорту. Не легковажіть сего в подумайте, позаяк для Вас є се найліпша нагода, бо в короткім часі на всі імпортовані річи буде високе мито а тоді прийдеся Вам платити далеко більше, тому пишіть по сі „КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ" ще нині, а з замовленнєм присилайте лишень $1.00 а решту заплатите почтареви коли принесе Вам „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ" до хати. 69,75

Пишіть до:

INTERNATIONAL EXPORT HOUSE, Dept. 430B,
P. O. BOX 781, CHICAGO, ILL.

ПОСИЛАЄСЯ ГРОШІ

ПО НАЙНИЗШІМ ДЕННІМ КУРСІ.

ШИФКАРТИ на всі лінії сподаються по компанійних цінах і самі компанії.

ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ від Долара на депозитах.

ВСІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ полагоджуєся сумлінно.

ПАПЕРИ ДЕКЛЯРАЦІЙНІ виготовляємо скоро.

MOKRAY BRODERS Банкері під Державною Контролею.

MOKRAY BROTHERS BANKERS

150 SECOND ST. Bankers PASSAIC, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

(Цей лист писала нам д. І. Борнас із Вінксбер, Па. Помішуємо тільки те, що цікавіше).

Станкова, пов. Калуш.

...Тому, що у нас не хотіли люди іти до спису, то до села прийшло військо, котре було і рабувало усіх і усьо, що ім у руки попало...

У Верхни застрілили комісара, того, що списував людий. Хтось стрілив через вікно і убив на місци. Розбивалися шандарі і войско по селу і по цілій околици, аби знайти, хто убив, але не найшли — і пропало!

...То вже штука витримати усьому, що та лящка дич виробляє по наших селах. От у нашім селі порабували повно усякого добра, а як відходили, то більшу половину муки, зерна, круп і всілякої їди викинули у болото, у „фоси". Так як бороти, що більше порюють і учинить шкоди, ніж самі спожиткують...

(Із листу писаного до Марії Сиїтур в Нюарк, Н. Дж.).

Залипе, в падолисті 1921.

...Теперішне наше положеннє годі вам описати, бо і на воловій шкірі не поміститься ні ті всі злочини і звірства, яких тепер допускаються польські шубравці. Сидять наші люди по арештах; приходять ляцькі бандити до Залипя і примушують, щоби підписувалися „на латину", але люди тепер не дурні ляхови піддатися. Людий заковують і женуть мовби худобу, а родини, бачучи ці знущання з жалю умлівають. Тепер дуже мстяться. Вже 5 неділь імо без соли і нема жадного світла в хаті, бо не допускають для Українців соли ані гафти, а податки беруть так грубо, що і кавалок поля, якби пропав, тоби невистало. З ліса дров мусимо навозити Поляком задармо, а нам не хотять продати за ті їх парциві „шмарки", тілько хотять 50 клг. збіжа. Дорожня така, що не можна докупитися Чоботи напр. коштують 30.000 марок! А наше все беруть задармо. А що купиш, то тут і розлізаєся. Хто приїхав тут з Америки то не може накаятися. Пазька Залипкова як бачить те знущаннє, то аж її дрощі беруть. Їхала би зараз до Америки, але її не пустять.

...Татуньо сидять в арешті уже четвертий день. А це не тільки вони, але майже всі мущини і женщини. Доки будуть сидіти, то ніхто не знає. За кожду добу треба еще платити 1000 марок. А що бійки перенесуть на своїм тілі, то годі вам описати. Про рабунки опішу пізнійше. Із Пукова трох господарів убили на смерть за тоє, що не хотели підписатися. Цей лист зашлість до редакції „Свободи", щоби помістила до відома українському загалови. Чейже заморські Українці помножать нам та висвободять з тої проклятої неволі! Ми тут безсильні. Ми ждемо на Вашу помічі ізза океану! Вашим обовязком є стати до помочи своїм рідним людям і рідній неньці Україні! Пазя.

A. Hulzy
166-172 Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український первородний кравець.
Phone 1797 South.

NORTH GERMAN LLOYD

Дво-шрубові кораблі

ДО СХІД. ГАЛИЧИНИ

в кабінах або 3. клясою

NEW YORK — BREMEN

S. S. York.....29. марта
S. S. Seydlitz.....12. цвітня
S. S. Hannover.....26. цвітня

і що другу середу.

Знамениті обслуги. В 3-ій клясі вигідно замикаються покої з 2, 4 і 6 ліжками. По ближші інформації голостися до котрого небудь дозволеного агента або

NORTH GERMAN LLOYD
18 PEARL ST., NEW YORK

DR. RICHTER'S „PAIN-EXPELLER"

В хвилю переходженя, на перші болі рематизму або на вратиці — ужите сей сполісчий домашний лік.

Впевняться щоб кожда бутелька Pain Expeller яку купуєте мала знак Anchor.

35 і 70 центів в аптиках або ДР. ДР. ДОРІЧЕСТЕР & СО.,
104-114 S. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

31

WASHINGTON

є осідком Патентового Уряду Зчуч. Держав і дайе НАЙБІЛЬШУ гарантию патентова найсьвіжіє в тому ДЕЛЕ в Вашинґтоні Каждий Патентовий Уряд, щоби залагоджувати Ваші патентові справи особисто не НАЙДОРОЖЕ, НАЙУЧТИВІШЕ НАЙТАЛЬШЕ І НАЙЛІПШЕ.

Ми А. М. WILSON є звісне через 31 літ.

Пишіть днесь на нашу БЕЗПЛАТНУ українську книжку о винаходах і патентах:

A. M. WILSON, Inc.,
Successors to the late
A. M. Wilson
PATENTS
310 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Чвертьрічний мітинґ братства св. Василія Вел., відд. 339 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 2-ій годині сполудня в залі Української Громади при 610 Саут Америкен ул.

СКРЕНТОН, ПА. Мітинґ бр. св. Михаїла, відд. 159 У. Н. С. буде в неділю, 26. с. м., в церковній залі при 7-ій ул. Проситься всіх членів явитись на мітинґу, бо будеться вибирати нового предсідателя і контрольну комісію. Члени, які не являться, будуть суспендовані.

НЕСКЕГОНИНҐ, ПА. Надзвичайний мітинґ братства св. Миколая, відд. 231 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 1-ій год. сполудня в залі Ф. Ферка при 310 Катавіса ул.

СТ. КЛЕР, ПА. Чвертьрічний мітинґ братства Пр. Богородиці, відд. 9 У. Н. С., в неділю, 26. марта о 1. годині сполудня в парохіяльній залі при 254 Н. Міцел ул.

ПИТСБУРҐ, ПА. Братство св. Івана Хрестителя, відд. 96 У. Н. С., повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться в неділю, дня 26. с. м. в церковній залі, о годині 2-ій сполудня при Карсон ул. Кождий член повинен явитись, бо є важні справи до полагодженя.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Мітинґ братства св. о. Николая, відд. 106 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 1. годині сполудня в парохіяльній залі при Оклі і Райс ул.

NEW YORK, N. Y.

Сим повідомляється членів Укр. Роб. Тов-а Поморяни, що квартальні збори відбудуться в неділю, 26-го марта с. р., о годині 3.30 пополудни, в льокалі Товариства, 423 Іст 9-та улиця. На сих зборах буде приниматися нових членів до Тов-а без вступного. З сеї нагоди повинні кождий член постарятися приєднати одного нового члена. Довжні члени повинні вирівнати свої заległости до Тов-а, бо в противній раз утратили право членства. Кромі справоздання уряду за перший квартал є много других важних справ до полагодженя. Програма квартальних зборів буде приправлена музикально-співацькими солями, декламаціями і промовами. На сих зборах не повинно бракувати ні одного члена. Гаразд!

ЗА УРЯД ТОВ-А ПОМОРЯНИ:

Антін Шеремета, предс.,
В. Кучукда, заст. секр. рек.

FRENCH LINE
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
French Royal Mail

Посліщна лінія

НЮ ЙОРК — МЕМЕЛЬ

S.S. PARIS *Apr.5, Apr.26, May24
S.S. FRANCE Apr.12, May10, May31

*Полученя з S. S. Pologne виїзджаючій з Havre 14. цвітня.

ЦІНА 3-ої КЛЯСИ.....$110.00

Знамениті 3-тої кляси вигоди. Кабіни з уникальними і подвоюваними для 2, 4 або 6 людий. Осібний їдальничий покій, покій до куреня, бар і голярня для услуг для 3-тої кляси пасажирів. Вино і пиво даром.

По дальші інформації голоситись до місцевих аґентів Французької Лінії.

ІШПАНСЬКА ІНФЛЮЕНЗА

може навернутися сеї зими. — Найліпший спосіб застановити цю страшну слабість.

Батько і мати мусять гляділи, щоб в родині кожде мало сильну кров. Вони мусять уважати, щоб кишки функціювали регулярно, щоб жолудок був здоровий і нервы сильні. Ніколи недопустить захлодженя до грудий або легких.

Уживайте Болгарський Кровний Чай горячий перед спанєм; помагає знищити перехолодженя скоро і хоронить перед інфлюенцою ті зпаденєм. Є добрий на затвердженє, нестравність, утроби, нирки, жолудок і кровні слабости.

Пійте до свого аптикаря сейчас і дістаньте пачку днесь — бо завтра можете конче її потребувати, або я вишлю Вам мою велику фамілійну пачку за $1.25, або 3 за $3.15, або 6 за $5.25. Адрес: H. H. Von Schlick, President, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

В АМЕРИЦІ

Ремесло, фах і мову можна учитися поволи. 45 мущин денного шкоцкиєсь дасть Вам спромогу вкумитися англійської мови протягом 3 місяців. Не знаючи її Ви не розпочете нічого в Америці, а знаючи її, Ви будете чутися в домі. Ми гарантуємо, що по 3 місяці 3 місяців від дня вписащися в нашу школу, Ви будете говорити, читати і писати по англійськи. Пробну задачу і подробиці висилаємо за 10 центів, гріщми або марками. Можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 48,
525 W. 47th St., New York City

ЖАРТИ.

Лиш шукай, а найдеться...

„Ти тямиш той гарний годинник, що я згубив пять літ тому?"

— „Так, як тямлю."

„Ти тямиш, як я шукав його усюди і найти не міг."

— „Тямлю."

„Ну, й вчора я ябираю свою камізельку, котрої не носив довгі роки, і що ти думаєш, я найшов в одній кишені?"

— „Годинник. Се мене дуже ті..."

„Ні. Я найшов діру, через котру годинник мусів випасти."

З часом.

Старий майор Бомба ішов вулицею зі своїм приятелем, коли попри них перейшла гарна дівчина. Майор зараз звернувся до свого товариша і каже з усмішкою:

„Ти бачив, як та гарна женщина усміхнулася до мене?"

— Се нічо, се нічо. Не журися," — відповідає байдуже приятель. „Як я запізнався з тобою, я теж не міг здержатися від сміху, але з часом привик до твого лиця".

Циган монахом.

(З уст народа).

Прийшлося раз циганові так скрутно, що нічого їсти і взять ніде. Міркував він собі, міркував, і надумався вступити у монастир, бо там і кормлять добре, і роботи нема ніякої. Припало йому вступити туди саме на запусти, і йому здалось дуже гарно там жить: і сьогодні блинці і завтра блинці, і післязавтра теж, і так чотирі дні.

Прийшов піст, тягнуть уже цигана трова рубать. Рубає він день з-раньо до вечера, рубає і другий і третій, а дати монахи не дають ані крішечки, і самі нічого не їдять.

На третий день, в обідну пору, сів циган на дривитень і жує солому. А тут мимо його проходе игумен і питає:

„Що ти тут робиш, раб божий?"

— „Та солому жую, щоб не забуть, як добрі люди їдять!"

„Потерпи, раб божий, завтра вже будемо їсти".

Після того настановили цигана в обход по монастирю чищо. То він приходе вечером до ігумена і каже:

— „Уже в нас у монастирі одно браччик з голоду оказубився!"

А той йому: „Ни кажи так, кажи: „Волию божою один з нашої братії умре".

Циган на другий день приходе і докладує игуменові: „Волию божою один з нашої братії умре!"

— „Хто такий?" питає игумен.

— „Собака чепний (на ланцюху)!"

Игумен посердився, і вигнав цигана з монастиря. Іде наш циган, коли це на-зустріч йому чоловік веде собаку на обрывочку.

„Здоров, добрий чоловіче!"

— „Здоров!"

„Куди ти собаку тягнеш?"

— „Та до лісу: хочу завісить його!"

„Ни веди його до лісу! Веди його в монастир: він там сам здохне, і тиждня не переживе!"

Невередливий салдат.

(З уст українського народа).

Один салдат став на кватиру та й умовляється з хазяйкою: „Ти меня, тьотушка, не гані: я человек добрий!"

— „Та, знаю я, знаю! Усі ви, москолі, добрі! Аж нікуди!"

„Нет, тьотушка, не гані. Я не такой, как вот другіе прочіе, ізі как твой муж. Он как придет, так і начньот кричать да командівать: „Давай борщ, давай кашу, давай то, да давай сьо. Давай хрініще, ридіще, капустоніще!" А я, бабка, не вередливей: мне одну курицу сварін, другую іжжарін, да ентіх штук несколько сьнекоьш, что на сковородке подпекаются, да маслічком подліваются, да вчетверо ізгортаются; да ентіх штук сорок, хто... (показує, як підкидають вареники в миски, коли мастять їх) іді тріддать девять да побольше"...

ПАТЕНТУ

Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, ви також більше помітечних і цінних інформацій знайдете в моїй нові друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку висилаю кождому Д.А.Р.О.М.

В бишім власнім інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.

MARCIN LABINER,
Reg. Patent Atty. (8.),
3 PARK ROW, NEW YORK

ФАРМИ

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

58 акрова фарма, 18 акр. ліса, дім, стодола, стайня, ріка; в околиці Сугасайс, N. Y. Ціна $1,800, аплата $800. Властитель: G. T., 148 Oak St., Taylor, Pa. 68,65,67,69

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

121 акрів землі, з того 90 акрів орного поля, решта часовинсо і ліс. Близько до церкви і школи, 15 міль до Дорчестер, 6 миль до міста. Добрий дім на 8 кімнат, барна, курники, вода в барні і домі. 11 коров, 3 жеребці, 2 бики, 3 коні, 40 курий, 20 тонів сїна, 15 бушлів кукурузи, 100 бушлів гречки, 150 бушлів барабольа. Ціна машинерія фармерська. Прихід з молока до бриґ. Фарма в добрім положенню. Ціна $6,500, виплати $2,500 а решта на легкі сплати. Голоситися до властителя фарми: Louis Bodnar, R. F. D. 3, Newark Valley, N. Y. 67,60,63,66,69

ФАРМА 110 АКРІВ,

50 акрів під пугом а решта грубий ліс і пасовиско, при спетнійй дорозі. Дім з 5 кімнат, бона і шопрама, дві плиле майже попід самі будинки, 2 молоді корови, кури, свині, 1 акер садового жита, 20 бушлів бульби, 15 акрів, 5 акрів і решта всі добрі ріллі. Чотири милі до стациї. Спродається по причині незгоди спільника. Ціна $1800. Голоситися до: NICK BUZYCKY, R. F. D. 2, Box 141, Broadalbin, N. Y., Union-mill. 69-71

ФАРМА В СТЕРТІ НЮ ЙОРК

рівна і без камінна з добрими будинками, дім на два поверхи з 8 кімнат, 153 акрів землі з чого 50 акрів грубого ліса, вартости $2000, а решта під управою, 2 молоді коні, 5 добрих коров, 2 безроги, кури і вся фармерська машинерія та тулиця, 12 акрів жита, вода коло дому, ріка перелинює фарму, 3 милі від міста і стациї. Ціна $4.700, виплати $2500. Голоситися від 6 до 10. годині вечером до: PAUL KLYUSKY, 283 Avenue B, New York City. 67-71

ФАРМА 250 АКРІВ, дім з 10 кімнат, 12 коров, бик, 3 ялівки, 3 коні, 250 курий, гуси, качки, свині і цілі машинерія, 1 миля від стациї, сад, озеро. Ціна $4900, готівкою $2000.

Фарма 350 акрів, дім з 22 кімнат і другі забудовання, 20 дійних коров, 12 ялівок, бик, 2 коні, 200 курий, качки, гуси, свині, много сїна, барабольа і корни. Доходи за молоко і яйця $400 в місяць, 2 милі до міста. Ціна $8500, готівкою $3500. 66-71

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th Street, New York City

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Родинці! Купуйте фарми тілько там де є земля чорна і на котрій всьо родиться що посіяте або посадите. Не купуйте в тих околицях де земля піскована і мочарста. Тут є дуже добрий момент на продажи і тут можна фарму купити по низшій ціні як в інших околицях. Знаю кілька фарм до спродаля. 69-70

1) Фарма 65 акрів землі, 6 коров, 2 коні, 3 телят, стадо курий, всі фармерські знаряди. Ціна сеї фарми $4.200, $1.500 або $2.000 вплати а решта по 100 доларів на рік.

2) Фарма 50 акрів, 8 коров, 3 ялівки, 2 коні, кури, будинки добрі, фармерські знаряди. Ціна $4.000, $1.500 або $1.000 вплати а решта по $100 на рік.

3) Фарма 96 акрів, будинки дуже добрі, земля добра, фарма в добрім положенню. Ціна сеї фарми $2.500, $500 вплати а решта на легкі сплати. — Інтересовані пишіть до:

WASYL SYNIUK,
P. O. Box 223, Boonville, N. Y.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вч.

Годинн урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2 попол Телефон Stuyvesant 4493

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St. New York, N. Y.

DR. M. SMITH

16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.

Наймодернійші електричні апарати

SANTAL MIDY

СКОРА ПОМІЧ на катар нирки і печі.

Повне і успішне.

Кожда капсула означена SANTAL MIDY

Стережіться відробіє.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післати мам лише 50 цнт. Особливий мущин як також нервові зістимуть полекшення і раз на ціле життє. Ці дуже цінні средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічує вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли даєтеся Вам нервове ослаблення, коли утратили силу, коли маєте мелянхолію, зміни нервові, біль голови, зубів, спину, спасенство, слабість нирок або инші недуги какаку уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як це робить другі, то зберегте здоровлєнні при помочи средства NOVO. Се средство в розмірю короткім часі, зробить Вас сильним здоровим і щасливим, так що будете в стані приняти новий приємности життя. На доказ і для переконання Вас о сім, що NOVO средство се дійсно здібне, вишлемо вам зараз тому самому сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи прилаєте нам свою адресу і ім'я, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене вартости перевозу і опакованє. Просимо зберегти увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічение. Оферта є тілько лише на означений час. Нинішить до нас безпроволочно, подаймаючи часовиць, в якій Ви читали се оголошенє і ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

NOVO COMPANY, Dept. 123,
Box 33, Brooklyn, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свого брата МИХАЙЛА ЛИГОВИЦЬКОГО, родом з села Чорн, пов. Ясло, Гал. Передтим мів перебувати в Нюарку на Маркет улиці. Хтоби о нім знав або він сам, прошу якомогше до: Maria Letowicka, 389 Revloc, Pa., Cambria Co. Хто подасть мені його правдиву адресу, дістане $10 нагороди. 67-69

КУПЛЮ видовжільничий інтерес. Хтоби мав такого рода інтерес на спродаж, прошу писати на адресу: Onufrey Beygidyr, 518 S. Scott Street, So. Bend, Ind. 67-70

НА ПРОДАЖ ґросерия і бучерня. Близко випоблений. Ціна уміркована. ГРОСЕРИЯ, 248 Court St., Newark, N. J. 67-69

НА ПРОДАЖ сіґар, стаціонарі і канди штор вряд з 3 неділями виплатами. Ціна $450.00. Голоситися під число 226 Brunswick St., Jersey City, N. J. 68-70

МУЩИН до відвідуваня фармерів тільки. Щось інтересного. Тяжко працюючі можуть заробити по сотарів або більше тижнево. Доходи будуть залежати від Вашого розуміня фармерів. Пишіть по англійськи або голоситься по поясненя до: Mr. Ettinger, Third floor, 110 West 34th Street, New York City. 68-71

СПРОДАМ ЛОНЧ-РУМ по приступній ціні. Причина продажі смерть жінки. Голоситися до: Alex Chodorowsky, 223 E. 3rd St., New York City. 69-74

НА СПРОДАЖ подвиний млин, бординґ гавзи, готелі, фарми, огородові і годівлі курий в окрузі Catskill, Cossackie, Ravena, Albany — бизнесові міста можна купити з малою готівкою. Голоситися до: J. DUNAEFF, Box 84, Cossackie, N. Y. 67-69to th sat

ДОКУМЕНТИ.

Василь Пакула з Brockport, N. Y. прислав на руки ксьм. „Свободи" жертву на Рідну Школу у Львові $1.00, інвалідам $1.00, жовнірам в Чехословачині $1.00, українським студентам на еміґрацій $1.00, на захист українських воєнних сиріт в Вережанах $1.00 — разом $5.00, що отсим вітуємо.

Адм. „Свободи".

ОГОЛОШЕННЄ.

Українська Спілка виробу граючих колибачів-колисок і т. д., пошукує спільників, котрі знають на машинах робити, рішок і помічників. Тож підпираймо українські підприємства. По всякі інформації прошу писати до: АНТІН ЖУБРИД, 24 Charlotte Ave., Jersey City, N. J. 64,67,69

КРИМІНАЛЬНЕ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.

Коли Вас хто обікрав, опукав або пошкодував, коли маєте які фамілійні клопоти, удайтеся до мене, я поможу Вам до добрий спосіб. Полагоджую справи в цілій Америці і Канаді. Голоситься до бюра: WILLIAM LAZOREK, український детектив, 133 Second Ave., ріг 8 улиці, офіс ч. 1, New York, N. Y. 61-72

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР

Години приняття від 9. рано до 9. вечер. в неділі до 4 пополудня.

111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ЦІКРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.

Порада даром.

DR. ZINS

110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place.

Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. АБОВИЧ

Говорить по українськи.

ЛІЧИТЬ ВСІ ХОРОБИ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Урядові години від 9. рано до 8. веч., в неділі до 1. попол.

329 E. 10th St., ріг Avenue B.
New York City.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переробить всякі операциї. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG
204—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон 1882 Stuyvesant

НАЙНОВІШІЙ
КІТТАЛЬОГ
ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ ВАШИЙ ПОРЯДОК
ДО ВАШИХ ПОТРЕБ
SICHOV BAZAR
Box 74, Station D
NEW YORK, N. Y.

ДО КРАЮ

можемо відіслати кождого хто схоче приїхати на кораблі назад гроші дешево при легкім вартості. Пишіть до нас, в виїзд полагоджимо по прибутю до нас. Звертайтеся до:

GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.